

sobota, 29.11.2025

PONTIFEX, CZYLI BUDOWNICZY MOSTÓW

WSPÓLNA DEKLARACJA PAPIEŻA LEONA XIV I PATRIARCHY EKUMENICZNEGO BARTŁOMIEJA I

„Chwalcie Pana, bo jest dobry, bo Jego łaska na wieki” Psalm 106 (105), 1

W wigilię uroczystości św. Andrzeja, pierwszego powołanego Apostoła, brata Apostoła Piotra i Patrona Patriarchatu Ekumenicznego, my, Papież Leon XIV i Patriarcha Ekumeniczny Bartłomiej, składamy gorące podziękowania Bogu, naszemu miłosiernemu Ojcu, za dar tego braterskiego spotkania. Idąc za przykładem naszych czcigodnych Poprzedników i kierując się wolą naszego Pana Jezusa Chrystusa, z niezachwianą determinacją podążamy drogą dialogu, w miłości i prawdzie (por. Ef 4, 15), ku upragnionej odnowie pełnej komunii między naszymi siostrzanymi Kościołami. Świadomi, że jedność chrześcijan nie jest jedynie wynikiem ludzkich wysiłków, ale darem, który pochodzi z wysoka, zapraszamy wszystkich członków naszych Kościołów – duchownych, zakonników i siostry zakonne, osoby konsekrowane i wiernych świeckich – do gorliwego dążenia do spełnienia modlitwy, którą Jezus Chrystus skierował do Ojca: „aby wszyscy stanowili jedno, jak Ty, Ojcze, we Mnie, a Ja w Tobie..., by świat uwierzył” (J 17, 21).

Upamiętnienie 1700. rocznicy Pierwszego Soboru Powszechnego w Nicei, obchodzone w przeddzień naszego spotkania, było niezwykle ważnym momentem łaski. Sobór Nicejski, który odbył się w Roku Pańskim 325, był opatrnościowym wydarzeniem jedności. Celem upamiętnienia tego wydarzenia nie jest jednak tylko przypomnienie historycznego znaczenia Soboru, ale pobudzenie nas do ciągłej otwartości na tego samego Ducha Świętego, który przemówił przez Niceę, gdy zmagamy się z wieloma wyzwaniami naszych czasów. Jesteśmy głęboko wdzięczni wszystkim Zwierzchnikom i Delegatom innych Kościołów i Wspólnot kościelnych, którzy zechcieli uczestniczyć w tym wydarzeniu. Oprócz uznania przeszkód, które uniemożliwiają przywrócenie pełnej komunii między wszystkimi chrześcijanami – przeszkód, które staramy się przezwyciężyć poprzez dialog teologiczny – musimy również uznać, że tym, co nas łączy, jest wiara wyrażona w Credo nicejskim. Jest to zbawcza wiara w osobę Syna Bożego, Boga prawdziwego z prawdziwego Boga, homoousios z Ojcem, który dla nas i dla naszego zbawienia stał się człowiekiem i zamieszkał wśród nas, został ukrzyżowany, umarł i został pogrzebany, trzeciego dnia zmartwychwstał, wstąpił do nieba i powtórnie przyjdzie, aby sądzić żywych i umarłych. Przez przyjście Syna Bożego zostajemy wprowadzeni w tajemnicę Trójcy Świętej – Ojca, Syna i Ducha Świętego – i jesteśmy zaproszeni, abyśmy w Osobie i przez Osobę Chrystusa stali się dziećmi Ojca i współdziedzicami z Chrystusem dzięki łasce Ducha Świętego. Obdarzeni tym wspólnym wyznaniem, możemy stawiać czoła naszym wspólnym wyzwaniom, świadcząc z wzajemnym szacunkiem o wierze wyrażonej w Nicei i z prawdziwą nadzieją współpracować nad konkretnymi rozstrzygnięciami.

Jesteśmy przekonani, że upamiętnienie tej ważnej rocznicy może zainspirować nowe i odważne kroki na drodze do jedności. Wśród swoich decyzji Pierwszy Sobór Nicejski ustalił również kryteria określania wspólnej dla wszystkich chrześcijan daty Wielkanocy. Jesteśmy wdzięczni Opatrzności Bożej, że w tym roku cały świat chrześcijański obchodził Wielkanoc tego samego dnia. Naszym wspólnym pragnieniem jest kontynuowanie procesu poszukiwania możliwego rozwiązania, które pozwoliłoby nam co roku wspólnie obchodzić Uroczystość wszystkich Uroczystości. Mamy nadzieję i modlimy się, aby wszyscy chrześcijanie „przez całą mądrość i duchowe zrozumienie” (Kol 1, 9) zaangażowali się w proces dochodzenia do wspólnego celebrowania chwalebego zmartwychwstania naszego Pana Jezusa Chrystusa.

W tym roku obchodzimy również 60. rocznicę historycznej Wspólnej Deklaracji naszych Czcigodnych Poprzedników, Papieża Pawła VI i Patriarchy Ekumenicznego Atenagorasa, która zniósła wzajemne ekskomuniki z 1054 r. Składamy dzięki Bogu za to, że ten proroczy gest pobudził nasze Kościoły do kontynuowania „dialogu w duchu zaufania, szacunku i wzajemnej miłości – niechże z Bożą pomocą dialog ten poprowadzi ku nowemu życiu, dla większego dobra dusz i dla przygotowania nadejścia Królestwa Bożego we wspólnocie wiary, braterskiej zgodzie i życiu sakramentalnym takim, jakie istniały między obu tymi Kościołami w ciągu pierwszego tysiąclecia życia Kościoła” (Wspólna Deklaracja Papieża Pawła VI i Patriarchy Ekumenicznego Atenagorasa, 7 grudnia 1965. Jednocześnie zachęcamy tych, którzy nadal obawiają się jakiegokolwiek formy dialogu, aby wsłuchali się w to, co Duch mówi do Kościołów (por. Ap 2, 29), a który w obecnych okolicznościach historycznych nakłania nas do przedstawienia światu odnowionego świadectwa pokoju, pojednania i jedności.

Przekonani o znaczeniu dialogu, wyrażamy nasze nieustające wsparcie dla pracy Międzynarodowej Komisji Mieszanej ds. Dialogu Teologicznego między Kościołem Rzymskokatolickim a Kościołem Prawosławnym, w obecnej fazie zajmującej się kwestiami, które historycznie były uważane za powodujące podziały. Oprócz niezastąpionej roli, jaką dialog teologiczny odgrywa w procesie zbliżenia między naszymi Kościołami, wyrażamy również uznanie dla innych niezbędnych elementów tego procesu, w tym braterskich kontaktów, modlitwy i wspólnej pracy we wszystkich obszarach, w których współpraca jest już możliwa. Gorąco nakłaniamy wszystkich wiernych naszych Kościołów, a zwłaszcza duchownych i teologów, aby z radością przyjmowali dotychczasowe owoce i pracowali nad ich dalszym wzrostem.

Celem jedności chrześcijan jest między innymi fundamentalny i ożywczy wkład w pokój między wszystkimi narodami. Żarliwie wnosimy razem nasze głosy, prosząc Boga o dar pokoju dla naszego świata. Niestety, w wielu regionach naszego globu konflikty i przemoc nadal niszczą życie tak wielu ludzi. Apelujemy do osób mających cywilną i polityczną odpowiedzialność, aby zrobili wszystko, co w ich mocy, by natychmiast położyć kres tragedii wojny, a wszystkich ludzi dobrej woli prosimy o wsparcie naszej prośby.

W szczególności odrzucamy jakiegokolwiek wykorzystywanie religii i imienia Boga do usprawiedliwiania przemocy. Wierzimy, że autentyczny dialog międzyreligijny, daleki od powodowania synkretyzmu i zamieszania, jest niezbędny dla współistnienia narodów różnych tradycji i kultur. Mając na uwadze 60. rocznicę ogłoszenia Deklaracji Nostra aetate, wzywamy wszystkich mężczyzn i kobiety dobrej woli do wspólnej pracy na rzecz budowania bardziej sprawiedliwego i pomocnego świata oraz do troski o stworzenie, które zostało nam powierzone przez Boga. Tylko w ten sposób rodzina ludzka może przezwyciężyć obojętność, pragnienie dominacji, chciwość zysku i ksenofobię.

Chociaż jesteśmy głęboko zaniepokojeni obecną sytuacją międzynarodową, nie tracimy nadziei. Bóg nie opuści ludzkości. Ojciec posłał swojego Jednorodzonego Syna, aby nas zbawił, a Syn Boży, nasz Pan Jezus Chrystus, obdarzył nas Duchem Świętym, abyśmy mieli udział w Jego boskim życiu, zachowując i chroniąc świętość osoby ludzkiej. Dzięki Duchowi Świętemu wiemy i doświadczamy, że Bóg jest z nami. Z tego powodu w naszej modlitwie powierzamy Bogu każdego człowieka, zwłaszcza tych, którzy są w potrzebie, cierpią głód, samotność lub chorobę. Na każdego przedstawiciela rodziny ludzkiej wzywamy wszelkiej łaski i błogostawieństwa, by „ich serca doznały pocieszenia, aby przez miłość wyuczeni, [osiągnęli] pełnię zrozumienia, w całym jego bogactwie, i głębsze poznanie tajemnicy Boga” (Kol 2, 2).

Z Fanaru, 29 listopada 2025 r.

ZA:

www.gosc.pl